

C/ Nou del teatre, 16

17004 - GIRONA

Tel. 972 22 50 44

www.cinematruffaut.girona.cat

a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

EL MAL NO EXISTE

Aku Wa Sonzai Shinai

Japó, 2023

Direcció: Ryûsuke Hamaguchi

Guió: Ryûsuke Hamaguchi

Intèrprets: Hitoshi Omika, Ryo Nishikawa, Ryuji Kosaka, Hazuki Kikuchi

Durada: 106 min

Gènere: drama

Idioma: japonès

Data d'estrena: 10/05/2024

La naturalitat amb què palpita el misteri de la vida

Es pot considerar que, fa tres anys, Ryusuke Hamaguchi va consagrar-se com un dels grans cineastes dels nostres temps amb dues pel·lícules immenses fetes una darrera l'altra: *La ruleta de la fantasia i la fortuna*, estructurada en tres episodis que aborden amb enginy i finesa la intervenció de l'atzar en les nostres vides i com ens enredem amb les paraules dissimulant allò que vertaderament pensem o desitgem; i *Drive my car*, profunda reflexió sobre el dolor de la pèrdua jugant-hi un paper fonamental els assaigs d'un muntatge teatral de *L'oncle Vania*, de Txékhov. El talent del cineasta japonès, però, ja havia espurnejat amb films com ara *Happy Hour* (sobre quatre dones amigues que, interpretades per actrius no professionals que Hamaguchi va conèixer en un taller teatral, es replantegen la vida a partir del divorci d'una d'elles) i *Asako I & II*, a propòsit d'una jove que transita de les turbulències d'un amor passional a un de tranquil i còmplice: cadascun du a l'enyorança de l'altre. A més de les seves ficcions, entre el teatre i la vida, hi ha els seus documentals (*The sound of Waves*, *Story Tellers* i les dues parts de *Voices from the Waves*) que recullen el testimoni dels supervivents del terratrèmol i el tsunami que, destruint la central nuclear de Fukushima, va devastar fa deu anys la regió de Tohoku, al nord-est de l'illa de Honshu. Amb ells fa present la combinació letal entre la capacitat destructiva dels fenòmens de la naturalesa i un tipus d'energia que, malgrat que hi hagi comissions institucionals que vulguin requalificar-la com a verda, és una amenaça i un atemptat contra el medi ambient: una central nuclear és com una bomba que pot esclatar i genera residus fatals i persistents. El cas és que la sensibilitat ecologista no és nova en Hamaguchi. Dit això a propòsit de la seva nova pel·lícula, *El mal no existe*, que s'obre amb un pla-seqüència majestuós d'un bosc (amb un *travelling* d'uns quatre minuts de durada que transfigura els títols de crèdit) en què els arbres semblen socarrimats. És així que, amb unes imatges tant físiques com simbòliques, s'anuncia que el relat gira al voltant de la naturalesa en perill.

El títol de la pel·lícula, Gran Premi del Jurat a la darrera Mostra de Venècia, no és exempt d'ironia i potser fins vol

criidar l'atenció. El mal existeix i una de les seves formes és la cobdícia capitalista, que fa que, en una població no gaire lluny de Tòquio, una empresa vulgui construir-hi un "glamping" (glamur i càmping) que, cosa que alerta els veïns, tindria uns efectes contaminants a la zona, on la naturalesa ja ha sigut prou malmenada: s'hi conserva, però, la "puresa" de l'aigua mentre que hi ha persones que procuren viure d'una manera més o menys acordada amb la naturalesa. Una és el seu protagonista, un pare "solter" que, enfeinat tallant llenya o recollint aigua d'un torrent, pot oblidar-se de recollir la seva filla a la sortida del col·legi. La filla és una nena que fa les seves exploracions en un paratge on hi campen uns cérvols amenaçats per uns caçadors. És així que Hamaguchi, a més fer-nos present la destrucció tràgica de la naturalesa, fa sentir-nos la fragilitat humana i que sembla menar a una tragèdia. El final és desconcertant i pot deixar-nos amb una pena, però el cineasta ha dit que no passa el que sembla: una manera de donar-nos esperança? No seria estrany perquè, tot i saber que el mal existeix, és un cineasta inspirat per un humanisme a contracorrent del nihilisme i del cinisme imperants. En aquesta ocasió, abordant un món rural a diferència de bona part de les seves ficcions anteriors, exerceix l'humanisme amb la convicció contemporània que no pot existir en desacord amb la naturalesa i així, doncs, que no té res a veure, sinó el contrari, amb els esforços humans per dominar-la: allò que ha dut a explotar-la, agredir-la i, al capdavall, destruir-la. En tot cas, amb *El mal no existe* arriba una nova demostració del fet que el seu cinema està animat per una emoció profunda, que flueix de manera subtil i soterrada fins que emergeix de cop. Un cinema que es presenta amb una forma naturalista, però palpitant-hi el misteri de la vida.

Imma Merino

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona